

УЖГОРОД

РОЗПОЧАВСЯ ПРИЙОМ ЗАЯВ НА ЗАРАХУВАННЯ У ПЕРШІ КЛАСИ

до закладів загальної
середньої освіти Ужгорода
на 2025/2026 навчальний рік

Він триватиме до 30 травня включно. Управління освіти Ужгородської міської ради нагадує, що відповідно до законодавства, право на першочергове зарахування мають діти, які проживають на території обслуговування закладу освіти.

Також першочергово зараховуються діти, які є рідними братами та/або сестрами дітей, які здобувають освіту в цьому закладі освіти, та діти, які є дітьми працівників цього закладу освіти.

Ознайомитися з переліком вулиць, закріплених за закладами освіти рішенням ви-

конкому міськради від 25 грудня 2024 року № 697, можна за посиланням <https://surl.li/ilylrz>

Для зарахування дитини до першого класу в заклад освіти батьки або особи, що їх замінюють, подають наступні документи:

1. Заяву про зарахування до закладу освіти за визначеним зразком. Заява подається особисто одним з батьків або особою, що їх замінює (з пред'явленням документа, що посвідчує особу заявника);

2. Копію свідоцтва про народження дитини (під час подання копії пред'являється оригінал документа);

3. Оригінал або копію медичної довідки за формою № 086/о «Медична довідка (витяг з медичної картки амбулаторного хворого)», затвердженою наказом Міністерства охорони здоров'я України від 14 лютого 2012 року № 110, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28 квітня 2012 року за № 661/20974, відповідно до наказу МОЗ України від 25.07.2023 № 1351 «Про організації медичних оглядів дітей та інших осіб для зарахування їх до закладів освіти, дитячих закладів оздоровлення та відпочинку».

У разі наявності та за бажанням одного з батьків дитини до заяви про зарахування може додаватися оригінал або копія висновку про комплексну (чи повторну) психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини.

Підтвердити місце проживання дитини можуть такі документи:

– паспорт громадя-

нина України (тимчасове посвідчення громадянина України, посвідка на постійне проживання, посвідка на тимчасове проживання, посвідчення біженця, посвідчення особи, яка потребує додаткового захисту, посвідчення особи, якій надано тимчасовий захист, довідка про звернення за захистом в Україні) одного з батьків дитини;

– довідка про реєстрацію місця проживання/перебування особи (дитини або одного з її батьків), що видається відповідно до Правил реєстрації місця проживання та Порядку передачі органами реєстрації інформації до Єдиного державного демографічного реєстру, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 02 березня 2016 року № 207;

– витяг з Єдиного державного демографічного реєстру щодо реєстрації місця проживання/перебування особи (дитини або одного з її батьків);

– довідка про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи;

– документ, що засвідчує право власності на відповідне житло (свідоцтво про право власності, витяг з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно, договір купівлі-продажу тощо); рішення суду, яке набрало законної сили, про надання особі права на вселення до житлового приміщення, визнання за особою права користування житловим приміщенням або права власності на нього, права на реєстрацію місця проживання;

**Закінчення
на стор. 4.**

Цей вагомий жест підтримки від транспортної компанії «Dopravní podnik města Brna» (DPMB) є черговим підтвердженням солідарності та дружніх відносин між нашими містами.

Нагадаємо, що наприкінці листопада минулого року делегація Ужгородської міської ради на чолі з міським голо-

вою Богданом Андріївим відвідала Брно. Під час візиту обговорили перспективи співпраці у сферах екології, медицини, освіти, а також

ДВА АВТОБУСИ – ПОДАРУНОК УЖГОРОДУ ВІД ЧЕСЬКОГО БРНО –

прибули до обласного центру Закарпаття

можливості обміну досвідом та навчання працівників. Важливою частиною програми стало знайомство з роботою транспортної компанії міста – Medlánský DPMB, яка згодом ухвалила рішення про передачу автобусів для потреб ужгородської громади.

Ужгородська міська рада та міський голова Богдан Андріїв щиро дякують місту Брно, особисто меру Маркеті Ванькові та транспортній компанії «Dopravní podnik města Brna» за таку важливу підтримку.

Чергове засідання Координаційної ради з питань внутрішньо переміщених осіб, під час якого обговорили ключові напрями підтримки переселенців у громаді, днями відбулося в Ужгородській міській раді за участі міського голови Богдана Андріїва.

Підтримка ВПО є надзвичайно важливою для забезпечення соціальної стабільності та гармонійного розвитку громади. Усі члени громади повинні мати рівні можливості для адаптації та реалізації своїх прав, тому, поінформував Богдан Євстафійович, міська рада на сесії прийняла рішення і для підтримки внутрішньо переміщених осіб, які офіційно зареєстровані у громаді.

Одним із важливих кроків стало надання можливості отримувати фінансову допомогу на лікування – над цим працював департамент соціальної політики міськради, а також брати участь у міських цільових програмах. Зокрема, за Програмою забезпечення мешканців міста Ужгорода, які страждають на рідкісні (орфанні) захворювання, переселенці, які мають відповідні медичні потреби, зможуть отримувати ліки та спеціалізовані харчові продукти для дієтичного споживання. Зміни до Програми підготувало управління охорони здоров'я та соціального захисту населення міськради.

Заступниця голови Координаційної ради з питань ВПО Анжела Бабкіна подякувала керівництву Ужгорода, працівникам структурних підрозділів, депутатам за підготовку та підтримку

цих рішень, бо це дуже важливо для переселенців.

На засіданні обговорили питання громадських робіт як виду суспільно корисної оплачуваної діяльності в інтересах громади. Про це детально розповів в.о. директора Ужгородської філії Закарпатського обласного Центру зайнятості Йосип Кажмір. Він наголосив, що громадські роботи – це не лише можливість для ВПО отримати тимчасову зайнятість та заробіток, а й спосіб активної інтеграції у життя громади.

Особливу увагу приділили тому, що залучення до громадських робіт допомагає людям відчути свою корисність, сприяє соціальній адаптації та налагодженню комунікації між переселенцями та місцевими мешканцями.

Регіональна координаторка міжнародної благодійної організації «Благодійний фонд «СОС Дитячі містечка» Наталія Криворучко презентувала звіт про діяльність Ради з питань ВПО при Закарпатській ОВА. Вона відзначила, що спільна робота державних структур, громадських організацій та міжнарод-

ПІДТРИМКА ВПО Є НАДЗВИЧАЙНО ВАЖЛИВОЮ

для забезпечення соціальної стабільності та гармонійного розвитку громади

них партнерів дозволяє комплексно реагувати на потреби переселенців у регіоні, зокрема й в Ужгороді.

Представник організації «Доркас в Україні» Кирило Вишняков розповів про Програми на 2024 – 2025 роки, спрямовані на підтримку ВПО, зокрема надання продуктових наборів, забезпечення базових потреб тощо.

Про доступ дітей-переселенців до освіти в Ужгородській громаді говорив Євген Лашенко, спеціаліст з моніторингу Громадської приймальні Української Гельсінської спілки з прав людини. За його словами, одним із ключових викликів залишається адаптація дітей до нового середовища.

Також під час засідання розглянули зміни до складу Координаційної ради, які представила начальниця відділу інвестицій та взаємодії з фондами і благодійними організаціями управління економічного розвитку міста Юліана Бокоч.

За підсумками засідання ухвалили низку рішень щодо подальшої інтеграції ВПО в життя громади, покращення умов доступу до соціальних послуг та залучення міжнародної підтримки для реалізації програм допомоги переселенцям.

4 березня із Віктором та Валентиною Крігерами зустрілися в міськраді заступник міського голови Іван Завидняк, начальник управління охорони здоров'я та цивільного захисту населення Ярослав Глагола, начальниця управління міжнародного співробітництва та інновацій Вікторія Тарахонич. Як відомо, ГО «Допомога народу України» понад 30 років займається підтримкою соціальної сфери в громадах Закарпаття, тому цей візит був спрямований на напрацювання нових проєктів допомоги, які можна реалізувати разом із міською радою.

У січні цього року, як ми вже повідомляли, Ужгородська міська багатопрофільна клінічна лікарня отримала спеціалізований санітарний автомобіль, який передала ГО «Допомога народу України». За словами Ярослава Глаголи,

НАША ГРОМАДА ТА ГО «ДОПОМОГА НАРОДУ УКРАЇНИ» ПРОДОВЖУЮТЬ ЗМІЦНЮВАТИ СПІВПРАЦЮ

Сім'я німецьких меценатів Крігер знову з візитом в Ужгороді

автомобіль планують доповнити спецобладнанням і використовувати для роботи мобільної акушерсько-гінекологічної бригади Клінічного перинатального центру, яка надає допомогу пацієнтам у віддалених районах.

Заступник міського голови Іван Завидняк зазначив, що медична сфера Ужгорода потребує покращення матеріально-технічної бази, зокре-

ма й спецавтомобілів, тому ця зустріч була важливим кроком, щоб донести цю інформацію подружжю Крігерів та німецькій громаді, адже ГО, яку вони представляють, фінансується за підтримки виключно населення.

Також під час зустрічі Віктор та Валентина Крігери цікавилися роботою БО БФ "Гуманітарний центр "Совине гніздо", а саме тим, чого найбільше потребують ВПО, які проживають на території нашої громади.

Опісля меценати із Німеччини зустрілися із директором Ужгородська міська багатопрофільна клінічна лікарня Олегом Голубом, ознайомилися із умовами у лікувальному закладі, розпитали про потреби.

УЖГОРОДСЬКИЙ БАТАЛЬЙОН ТЕРОБОРОНИ ПОТРЕБУЄ СТІЙКИХ ТА ВИТРИВАЛИХ СПРАВЖНИХ ПАТРІОТІВ,

які бажають стати на захист нашої Батьківщини поруч з побратимами-закарпатцями

Представники військової частини А7369 підберуть Вам кваліфікацію та запропонують вакантну посаду, а також забезпечать обов'язкове навчання, в разі необхідності!

Запрошують у свої лави кандидатів на наступні бойові посади:

1. Оператор БПЛА; 2. Оператор засобів РЕБ; 3. Стрілець; 4. Кулеметник; 5. Вогнеметник, гранатометник; 6. Сапер; 7. Снайпер; 8. Навідник; 9. Номер обслуги; 10. Розвідник-навідник, розвідник-оператор; 11. Водій-механік, водій-електрик, водій-санітар, водій-сапер, водій; 12. Кухар, старший кухар; 13. Майстер, начальник майстерні; 14. Старший бойовий медик, бойовий медик взводу; 15. Головний сержант; 16. Командир відділення, взводу, роти;

Також запрошують кандидатів на штабні посади:

1. Заступника начальника штабу; 2. Діловод служби; 3. Помічник військового капелана; 4. Групи планування; 5. Групи РЕБ; 6. Групи БПЛА; 7. Командного пункту; 8. Групи психологічного супроводу та відновлення; 9. Фінансово-економічної служби; 10. Групи логістики.

Вимоги:

- вік від 18 до 50 років;
- фізична придатність до військової служби згідно з висновком ВЛК;
- попередній досвід військової служби — ВІТАЄТЬСЯ, але не обов'язковий

Умови роботи:

- офіційна мобілізація до кінця воєнного стану або військова служба за контрактом;
- усі види забезпечення (грошове, речове, продовольче, медичне, психологічне) відповідно до норм та стандартів ЗСУ.
- виконання обов'язків в зоні проведення бойових дій;
- можливість долучитися до братнього бойового товариства.

Переваги роботи:

- наявність медичного забезпечення – лікар/медпункт;
- професійне та фахове навчання;
- гідне та своєчасне грошове забезпечення і додаткова винагорода від 50000 і вище (в залежності від району виконання завдань);
- повний соціальний пакет для військовослужбовця та членів його сім'ї;
- навчання у фахових та інших навчальних частинах;
- своєчасне отримання посвідчення УБД (учасника бойових дій) та пільг;
- відпустка відповідно до чинного законодавства.

РАЗОМ ДО ПЕРЕМОГИ!

Моб. тел.: 063-638-29-38; 095-523-33-93.

Інформація – з офіційного сайту Ужгородської міської ради

Державна установа
"Закарпатська установа виконання покарань (№9)"

ОГОЛОШУЄ НАБІР НА СЛУЖБУ

на посади молодших інспекторів відділу режиму і охорони. Грошове забезпечення – від 12 тис. грн.

БРОНЮВАННЯ НА ПЕРІОД ПРОХОДЖЕННЯ СЛУЖБИ.

НАЯВНІ ІНШІ ВАКАНСІЇ. За додатковою інформацією звертатися за адресою: м. Ужгород, вул. Довженка, 8 «А» (відділ кадрів) 0667708946 (0991242838) Анастасія Анатоліївна.

ФОТОФАКТ

У БО БФ "Гуманітарний центр "Совине гніздо" минулого тижня внутрішньо переміщені особи, зареєстровані в Ужгороді, отримали:

- 50 пакетів із продуктовими наборами;
- 80 хлібин.

Протягом тижня волонтери видавали одяг, взуття, постільну білизну та посуд (видали 1100 одиниць).

Видачу гуманітарної допомоги здійснювали у партнерстві з PDUM Partnerschaft Deutschland-Ukraine/Moldova e. V., Luftfahrt ohne Grenzen / Wings of Help e.V., Валентином Штефаньо та іншими благодійниками.

Нагадаємо: за відповідними реєстраціями для отримання допомоги стежте на сторінках центру «Совине гніздо» в телеграмі або фейсбуку. Додаткову інформацію можна отримати на офіційній сторінці <https://sovune.com.ua/>

«INTERREG NEXT HUNGARY-SLOVAKIA-ROMANIA-UKRAINE» ТА УЖГОРОДСЬКА МІСЬКА БАГАТОПРОФІЛЬНА КЛІНІЧНА ЛІКАРНЯ:

нові горизонти співпраці

26 лютого в угорському місті Кішварда відбулася зустріч партнерів з реалізації двох транскордонних проєктів. Участь у зустрічі взяли директор Ужгородської міської багатoproфільної клінічної лікарні Олег Голуб, заступниця директора з охорони материнства і дитинства Наталія Мушак та начальниця відділу публічних закупівель Юлія Берланюк.

Розпочинається реалізація двох важливих проєктів у межах програми транскордонного співробітництва Interreg NEXT «Угорщина – Словаччина – Румунія – Україна». Участь у співфінансуванні обох проєктів бере Ужгородська міська рада.

«Ми приділяємо велику увагу міжнародним контактам, покликаним давати нові можливості для наших закладів. Завдяки підтримці ЄС та у співпраці з нашими партнерами – Греко-католицькою лікарнею ім. Святого Даміана в місті Кішварда – нам вдасться відремонтувати відділення ортопедії, травматології та хірургічного відділення нашої лікарні. Також буде придбано нове медичне об-

20 МІЛЬЙОНІВ ГРИВЕНЬ НА РОЗВИТОК ВЕТЕРАНСЬКОГО БІЗНЕСУ —

долучайтеся до другого сезону програми Траєкторія

Військовослужбовці захищають незалежність, а ми створюємо ще більше можливостей для їх розвитку після повернення з війни. Дія.Бізнес запускає другий сезон освітньо-грантової програми Траєкторія, щоб допомогти в запуску та масштабуванні власного бізнесу ветеранам і сім'ям військовослужбовців.

ЩО ОТРИМАЮТЬ УЧАСНИКИ?
Два місяці інтенсивного навчання з маркетингу, цифровізації та основ бізнесу; індивідуальні консультації і менторську підтримку; нетворкінг.
Долучитися можуть ветерани та сім'ї військовослужбовців, у яких є тільки ідея проєкту або вже власники малого бізнесу.
За результатами пітчінгу бізнес-проєктів 44 учасники з категорії «Початківець у бізнесі» отримають по 200 000 грн, а 20 учасників з категорії «Досвідчений підпри-

ємець» — по 400 000 грн на реалізацію ідей. Ще два бізнес-проєкти з онлайн-лекторію додатково залучать по 100 000 грн.
Під час Grand Pitch Day найкращі проєкти змагатимуться за головні винагороди: 1 та 2 млн грн.
Встигніть подати заявку до 23 березня. Шукайте форму апікації та деталі за посиланням — <https://curly.click/r/44bd>
Задайте правильну траєкторію для розвитку бізнесу.
Освітньо-грантову програму «Траєкторія 2» реалізує мережа центрів підтримки підприємців Дія.Бізнес за підтримки Міністерства цифрової трансформації України, Офісу з розвитку підприємництва та експорту, за фінансового сприяння Уряду Японії та UNDP Ukraine / ПРООН в Україні, Mastercard, UKRSIBBANK BNP Paribas Group і мережі мультимаркетів Аврора Мультимаркет.

Інформація – з офіційного сайту Ужгородської міської ради

«БРАТТЯ УКРАЇНЦІ»:

Заслужений академічний Закарпатський народний хор дав великий патріотичний концерт в Ужгороді

26 лютого в Ужгороді, на сцені обласної філармонії, відбувся концерт Заслуженого академічного Закарпатського народного хору. Разом із талановитими артистами колективу виступив автор однойменної пісні – лідер українського рок-гурту «Шабля» Вова Гейзер. Глядачі змогли поринути в атмосферу єдності та сили духу, насолодитися патріотичними творами.

Концерт приурочили до третіх роковин героїчного спротиву України російській агресії. У програмі заходу прозвучали й пісні, які стали символами боротьби та незламності українського народу.
Присутні також вшанували пам'ять всіх, хто віддав життя за Батьківщину. На великому екрані транслювали відео, у якому згадали полеглих у 2014 – 2025 роках Героїв, які поховані на Пагорбі Слави в Ужгороді – дуже емоційний момент, який нагадав усім присутнім про велику ціну нашої свободи.
Серед гостей концерту були

військові, зокрема ті, хто проходить реабілітацію в Ужгороді, а також рідні полеглих захисників. Це була особлива зустріч, сповнена глибокої шани до наших Героїв – як тих, хто продовжує боротьбу, так і тих, хто віддав життя за Україну.
Із вітальним словом виступив міський голова Ужгорода Богдан Андріїв, який подякував головній диригентці хору, заслуженій працівниці культури України Наталії

Петій-Потапчук за організацію цього значущого заходу, за її невтомну працю та внесок у розвиток української культури. Закарпатський народний хор організовує багато благодійних концертів на підтримку ЗСУ, представляє Україну за кордоном, популяризує нашу культуру та традиції на міжнародному рівні.
Слова вдячності – нашим військовим: за захист, за їхню вірність присязі, рідній землі та своєму народові, за те, що можемо жити, працювати, займатися творчістю, за надію на краще майбутнє.
Вхід на концерт, який відбувся за підтримки Управління у справах культури, молоді та спорту Ужгородської міської ради (керівниця – Ала Чернобук), був вільним, а всі охочі могли зробити донат на підтримку ЗСУ, долучившись до важливої справи – допомоги нашим захисникам.

РОЗПОЧАВСЯ ПРИЙОМ ЗАЯВ НА ЗАРАХУВАННЯ У ПЕРШІ КЛАСИ

до закладів загальної середньої освіти Ужгорода на 2025/2026 навчальний рік

Початок на стор. 1.

– документ, що засвідчує право користування житлом (договір найму, піднайму, оренди тощо), укладений між фізичними особами (за умови, що користування відповідним житлом є реальним і здійснюється за згодою та волевиявленням власника майна; засвідчення цих двох обставин може відбуватися в різний, але прийнятний спосіб) чи укладений між юридичною і фізичною особами, зокрема щодо користування кімнатою в гуртожитку;

– довідка про проходження служби у військовій частині (додаток 10 Правил реєстрації місця проживання, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 02 березня 2016 року № 207);

– акт обстеження умов проживання (додаток 9 до Порядку провадження органами опіки та

ний наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 28 квітня 2004 року № 95, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 08 червня 2004 року за № 703/9302);

– будь-який інший документ, що підтверджує місце проживання дитини чи одного з її батьків (офіційний документ, в якому зазначене місце проживання дитини чи одного з її батьків, форма якого визначена законодавством і який виданий органом державної влади чи органом місцевого самоврядування в установленому законодавством порядку).

Кількість закладів освіти, до яких можна подати документи на зарахування на вільні місця, не обмежена.

піклування діяльності, пов'язаної із захистом прав дитини, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 вересня 2008 року № 866);

– акт обстеження матеріально-побутових умов (затвердже-

«Кубок Ужгорода з флаг-футболу», присвячений пам'яті Данила Богуславського – ужгородця, захисника України, спортсмена та громадського активіста, який віддав своє життя за Батьківщину, відбувся 1 березня на стадіоні «Авангард» Ужгородської міської ради. Також там провели відкритий турнір з флаг-футболу серед чоловічих команд.

Команди-учасниці турніру: «Ужгородські Лісоруби», «Львівські Леви», «Львівські Леви-2», «Вінницькі Вовки», «Золбунівські Орли», «Хмельницькі Змії».

Данило Богуславський був гравцем команди «Ужгородські Лісоруби», розвивав американський футбол на Закарпатті, сприяв популяризації цього виду спорту. Триразовий чемпіон України з американського футболу, кандидат у майстри спорту.

Від початку повномасштабної війни росії проти України Данило добровільно приєднався до лав ЗСУ, служив стрільцем-помічником гранатометника у 128-й окремій гірсько-штурмовій Закарпатській бригаді. Загинув 16 жовтня 2022 року на Херсонщині, рятуючи побратима. Посмертно йому присвоєно звання «Почесний громадянин Ужгорода», його іменем назвали вулицю в обласному центрі Закарпаття.

У пам'ять про Данила компанія «JustAnswer» започаткувала стипендію його імені в Українському католицькому університеті. Американський телеканал NFL Network показав фільм «Who if not us» про спортсменів Української ліги американського футболу, які загинули на війні, серед яких був і Данило Богуславський. Цей фільм отримав нагороду на спортивній премії «Еммі».

Ці змагання – не лише про спорт. Вони про пам'ять, шану та вдячність. Про людину, яка жила грою, жила командою, жила Україною.

«КУБОК УЖГОРОДА З ФЛАГ-ФУТБОЛУ»,

присвячений Данилу Богуславському – це пам'ять, шана та вдячність

ДО УВАГИ ГРОМАДСЬКОСТІ!

Управління містобудування та архітектури Ужгородської міської ради інформує, що на офіційному вебсайті Ужгородської міської ради у розділі «Громадські слухання» оприлюднено Довідку про результат розгляду пропозицій громадськості до проєкту містобудівної документації «ЗМІНИ ДО ГЕНЕРАЛЬНОГО ПЛАНУ МІСТА УЖГОРОДА».

ОЗНАЙОМИТИСЯ МОЖНА ЗА ПОСИЛАННЯМ:
<https://rada-uzhgorod.gov.ua/gromadski-sluhannya>

Повідомлення про намір отримати дозвіл на викиди

ПРИВАТНЕ ПІДПРИЄМСТВО "ТРАНСКАРПАТІАН РІТЕЙЛ" (скорочене найменування: ПП «ТРАНСКАРПАТІАН РІТЕЙЛ»)

Ідентифікаційний код юридичної особи в ЄДРПОУ: 45619096

Місцезнаходження суб'єкта господарювання: 66101, Одеська обл., Подільський р-н, м. Балта, вул. Каракіса Йосипа, буд., 16; тел.: 097-712-2827; ел. пошта: buh@transcarpatianriteil.com.ua.

Місцезнаходження об'єкта/промислового майданчика: 89300, Закарпатська обл., Мукачівський р-н, м. Свалява, вул. Станковича, 42

має намір отримати дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами для існуючого об'єкта.

Процедура оцінка впливу на довкілля не проводилася, оскільки дана діяльність не входить до переліку видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля і підлягають оцінці впливу на довкілля, що наведений в частині другій і третій статті 3 Закону України "Про оцінку впливу на довкілля".

Підприємство спеціалізується на торгівлі продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами іншими неживими товарами у великих універсальних магазинах самообслуговування – супермаркетах. Крім того в торговому залі продається продукція власного виробництва. Для виробництва власної продукції облаштовані пекарський, кондитерський, м'ясний цехи. В цехах використовується виключно електричне обладнання: пароконвекційні печі UNOX, ротаційну піч РОТОР-АГРО, електроплити, електрогриль, тістомісну машину, міксери. Витяжна вентиляція з кожного цеху виведена на дах будівлі окремими трубами.

Для забезпечення мікроклімату торгового залу протягом року використовуються електричні кондиціонери (теплові насоси). Крім того для опалення адміністративних приміщень в холодний зимовий період року додатково змонтовано котельню де встановлено два газових котли, один з яких є резервним. В якості палива використовують природний газ. Димові гази від котлів відводяться через окремі димоходи.

На виробничому майданчику підприємства встановлено джерело аварійного електричного живлення – дизельний генератор WINMAR 125. Номінальна потужність – 125 кВт.

Джерелами викидів шкідливих речовин в атмосферу є труби котлів, труба дизельного генератора, труби витяжної вентиляційної системи виробничих цехів.

Внаслідок діяльності підприємства у атмосферне повітря потрапляють: речовини у вигляді суспендованих твердих частинок в кількості 0,0016 т/рік, оксиди азоту (у перерахунку на діоксид азоту) – 0,0874 т/рік, вуглецю оксид – 0,0695 т/рік, діоксид вуглецю – 6,042 т/рік, ртуть та її сполуки (у перерахунку на ртуть) – 1,10E-08 т/рік, оксид діазоту – 1,1E-05 т/рік, метан – 0,1368 т/рік, сажа – 0,003 т/рік, діоксид сірки – 0,0013 т/рік, бенз(а)пірен – 1,0E-07 т/рік, формальдегід – 0,0007 т/рік, НМЛОС – 0,0178 т/рік, акролеїн – 4,74E-08 т/рік, ацетальдегід – 0,0014 т/рік, кислота оцтова – 0,0036 т/рік, спирт етиловий – 0,03996 т/рік, 1,1,1,2-Тетрафторетан – 0,0491 т/рік.

Заходи щодо впровадження найкращих існуючих технологій виробництва та заходи щодо скорочення викидів не розроблялись, оскільки підприємство віднесено до третьої групи об'єктів.

Діяльність об'єкта не призводить до перевищень санітарних і технологічних нормативів, встановлених чинним законодавством.

Зауваження та пропозиції про намір отримати дозвіл на викиди просимо надсилати до департаменту екології та природних ресурсів Закарпатської обласної державної адміністрації (Закарпатської обласної військової адміністрації) за адресою: пл. Народна, 4, м. Ужгород, 88008; тел.: (0312) 61-67-01; e-mail: central@ecozakarp.at.gov.ua. протягом 30 календарних днів з дня публікації даного повідомлення.

Із сумом повідомляємо, що за даними КП Ужгородський комбінат комунальних підприємств» від 26 лютого по 4 березня ПІШЛО ІЗ ЖИТТЯ 24 УЖГОРОДЦІВ:

- Даруда Беатрікс Василівна 1955 р.н.
- Курта Петро Петрович 1957 р.н.
- Данко Марта Іванівна 1946 р.н.
- Лобода Василь Васильович 1971 р.н.
- Савчинець Василь Янович 1964 р.н.
- Будз Леся Романівна 1977 р.н.
- Ілінь Василь Андрійович 1939 р.н.
- Кречун Василь Михайлович 1967 р.н.
- Брилинська Надія Андріївна 1961 р.н.
- Буришин Ганна Іванівна 1955 р.н.
- Антрошенко Ніна Костянтинівна 1945 р.н.
- Саглиця Степан Степанович 1959 р.н.
- Брезинська Марта Іванівна 1952 р.н.
- Харук Сергій Олександрович 1957 р.н.
- Бокоч Михайло Петрович 1949 р.н.
- Симкович Ганна Іванівна 1937 р.н.
- Ного Неля Тіберіївна 1968 р.н.
- Цюняк Роман Романович 1956 р.н.
- Митровка Ірина Василівна 1939 р.н.
- Людвиковська Ірина Петрівна 1942 р.н.
- Крістіан Йосиф Йосифович 1951 р.н.
- Бардзак Марія Василівна 1934 р.н.
- Котляр Ніна Андріївна 1933 р.н.
- Куцак Наталія Йосипівна 1977 р.н.

ХАЙ ЗЕМЛЯ ЇМ БУДЕ ПУХОМ...

НА МАРШРУТ №9 ВИЙШЛИ КОМУНАЛЬНІ "ЕЛЕКТРОНИ"

Автобуси курсують у мікрорайон «Шахта» з речового ринку

ДО УВАГИ ПАСАЖИРІВ ГРОМАДСЬКОГО ТРАНСПОРТУ В УЖГОРОДІ! Від четверга, 6 березня, сучасні низькопідлогові автобуси «Електрон» курсують у мікрорайон «Шахта» з речового ринку – через площу Корятовича, залізничний вокзал та автовокзал.

Автобусний маршрут № 9 «вул. Івана Котляревського – Речовий ринок (через залізничний вокзал)» обслуговує комунальне підприємство "Ужгородський муніципальний транспорт", для чого використовує три автобуси, пристосовані для перевезення осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Загальна пасажиро-місткість – 100 осіб.

МАРШРУТ ПРОЛЯГАЄ (у прямому напрямку):
вул. Івана Котляревського, вул. Шахтарів, вул. Олега Куцина, вул. Міклоша Берчені, вул. Золтана Баконія, пл. Корятовича, вул. Володимира Гнатюка, вул. Підгірна, вул. Собранецька, вул. Митна, пл. Захисників України, пл. Богдана Хмельницького, просп. Свободи, пл. Георгія Кірпи, вул. Станційна, вул. Академіка Шпеніка, вул. Будителів, вул. Українська, вул. Антонівська, вул. Карпатської України, вул. Олександра Блеста, Речовий ринок.

у зворотному напрямку:
Речовий ринок, вул. Олександра Блеста, вул.Карпатської України, вул. Волонтерів, вул. Ольги Кобилянської, вул. Антоніна Дворжака, вул. Андрія Палаая, вул. Будителів, вул. Академіка Шпеніка, вул. Станційна, пл. Георгія Кірпи, просп. Свободи, пл. Кирила і Мефодія, просп. Свободи, пл. Богдана Хмельницького, пл. Захисників України, вул. Володимира Гошовського, вул. Олександра Довженка, пл. Поштова, пл. Корятовича, вул. Олександра Фединця, вул. Золтана Баконія, вул. Міклоша Берчені, вул. Олега Куцина, вул. Шахтарів, вул. Івана Котляревського.

Відділ транспорту Ужгородської міської ради нагадує, що актуальну інформацію про рух громадського транспорту в Ужгороді можна отримувати у мобільних застосунках Dozor City та Rozklad.in.ua

ГРАФІК РУХУ АВТОБУСІВ ЗА МАРШРУТОМ №9:

 9	ВУЛ. ІВАНА КОТЛЯРЕВСЬКОГО - РЕЧОВИЙ РИНОК (через залізничний вокзал)									БУДНІ Пн-Пт		
вул. Івана Котляревського	7:16	7:50	8:22	8:56	9:35	10:12	10:46	11:25	12:43	12:59	14:07	14:43
	15:27	15:51	16:32	17:16	17:45	18:26						
пл. Корятовича (→ Речовий ринок)	7:28	8:02	8:35	9:09	9:48	10:25	10:59	11:38	12:56	13:12	14:20	14:56
	15:40	16:04	16:45	17:29	17:58	18:39						
Автовокзал (→ Речовий ринок)	7:38	8:12	8:48	9:22	10:01	10:38	11:12	11:51	13:09	13:25	14:33	15:09
	15:53	16:17	16:58	17:42	18:11	18:52						
Речовий ринок	7:28	8:02	8:41	9:15	9:49	10:28	11:10	11:44	13:08	13:49	14:33	14:57
	15:38	16:22	16:51	17:32	18:06	18:40						
Автовокзал (→ вул. Івана Котляревського)	7:52	8:26	9:05	9:39	10:13	10:52	11:34	12:08	13:32	14:13	14:57	15:21
	16:02	16:46	17:15	17:56	18:30	19:04						
пл. Корятовича (→ вул. Івана Котляревського)	8:07	8:41	9:20	9:54	10:28	11:07	11:49	12:23	13:47	14:28	15:12	15:36
	16:17	17:01	17:30	18:11	18:45	19:19						

 9	ВУЛ. ІВАНА КОТЛЯРЕВСЬКОГО - РЕЧОВИЙ РИНОК (через залізничний вокзал)									ВИХІДНІ Сб-Нд		
вул. Івана Котляревського	7:16	7:50	8:22	8:56	9:35	10:12	10:46	11:25	12:43	12:59	14:07	
	15:27	15:51	16:32	17:16	17:45	18:26						
пл. Корятовича (→ Речовий ринок)	7:28	8:02	8:35	9:09	9:48	10:25	10:59	11:38	12:56	13:12	14:20	
	14:56	15:40	16:04	16:45	17:29	17:58	18:39					
Автовокзал (→ Речовий ринок)	7:38	8:12	8:48	9:22	10:01	10:38	11:12	11:51	13:09	13:25	14:33	
	15:09	15:53	16:17	16:58	17:42	18:11	18:52					
Речовий ринок	8:02	8:41	9:15	9:49	10:28	11:10	11:44	13:08	13:49	14:33	14:57	
	15:38	16:22	16:51	17:32	18:06							
Автовокзал (→ вул. Івана Котляревського)	8:26	9:05	9:39	10:13	10:52	11:34	12:08	13:32	14:13	14:57	15:21	
	16:02	16:46	17:15	17:56	18:30							
пл. Корятовича (→ вул. Івана Котляревського)	8:41	9:20	9:54	10:28	11:07	11:49	12:23	13:47	14:28	15:12	15:36	
	16:17	17:01	17:30	18:11	18:45							

ПОНАД ТРИ ДЕСЯТКИ ПИТАНЬ РОЗГЛЯНУЛИ НА ЧЕРГОВОМУ ЗАСІДАННІ ВИКОНКОМУ УЖГОРОДСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

Зокрема, підтримали кандидатуру ужгородки Ольги Штимак, матері п'яти дітей, на присвоєння почесного звання України «Мати-героїня». Відповідне клопотання подадуть до обласної державної військової адміністрації.

Ще 19 дітям надали статус дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів. Також встановили опіку та призначили опікуна над дитиною, позбавленою батьківського піклування. Надали дозволи та відмови на вчинення правочинів від імені дітей щодо майна, право власності на яке або право користування яким мають діти. Одна дитина отримала статус дитини, позбавленою батьківського піклування, через позбавлення її батьків батьківських прав.

Крім того, підтримали Програму сприяння діяльності Головного управління ДПС у Закарпатській області на 2025 рік, яку ще внесуть на розгляд сесії міськради, укладання договорів про організацію та обслуговування автоматизованої системи обліку оплати проїзду в Ужгороді на маршрутах №№ 2, 10, 17 та 156. Затвердили перелік зупинок громадського транспорту в Ужгороді – актуалізували назви у зв'язку із перейменуванням вулиць у місті, крім того, підтримали встановлення ще трьох нових зупинок у мікрорайоні Боздош.

Ще одним рішенням привели у відповідність до чинного законодавства рішення про організацію харчування здобувачів освіти комунальних закладів загальної середньої освіти міста – з переліком категорій дітей, які мають право на пільгове харчування за рахунок коштів субвенції з держбюджету та бюджету Ужгородської територіальної громади тощо.

ПІДТРИМКУ ВПО ТА ЦЬОГОРІЧНІ ІНТЕГРАЦІЙНІ ПРОГРАМИ

обговорили на зустрічі в Ужгородській міській раді

Заступник міського голови Михайло Маргіта, секретар Ужгородської міської ради Ігор Чорній, керуючий справами виконкому Василь Пинзеник, начальник управління економічного розвитку міста Василь Цап та начальниця відділу інвестицій та взаємодії з фондами і благодійними організаціями управління економічного розвитку міста Юліана Бокоч зустрілися із представниками Польового офісу УВКБ ООН (Львів).

Делегацію УВКБ ООН очолював голова Польового офісу у Львові Омед Гусамулдин Айоб. Також у зустрічі взяли участь Катерина Савицька (радниця з польових питань, Чернівці), Марина Краснопольська (радниця з питань захисту), Вікторія Штурман (радниця з питань програми), Марта Кочерга (радниця з питань зовнішніх зв'язків) та Андрій Безпалюк (фахівець із довгострокових рішень).

Представники Агентства ООН у справах біженців розповіли про програми, які діятимуть у 2025 році в Закарпатській області, зокрема щодо підтримки внутрішньо переміщених осіб (ремонт приміщень для облаштування житла, фінансова допомога, соціальна підтримка), інтеграції переселенців, захисту прав вразливих категорій та довгострокових рішень.

Окрему увагу приділили можливим напрямам співпраці між Ужгородською міською радою та УВКБ ООН. Йшлося

про створення соціального житла, підтримку громадських ініціатив, правову та гуманітарну допомогу, а також посилення спроможності міста у впровадженні інтеграційних програм.

За підсумками зустрічі сторони домовилися про подальше опрацювання можливих спільних проєктів задля підтримки переселенців та вразливих категорій населення.

Яким був Ужгород рівно 100 років тому, на початку 1925-го? Чим жили тоді ужгородці, які проблеми мали і які питання обговорювали в місцевій пресі? «Втрачений Ужгород» продовжує невеличку подорож у часі, щомісяця показуючи, як змінилося життя міста за 100 років.

Цього разу розкажемо про лютий 1925-го, який був так само теплий, як і лютий 2025-го. «Навіть старожили дивуються лютневій погоди, – писали місцеві газети. – Хуртовини та сильні морози минули – тепер веселе весняне сонечко золотить краєвид. Навіть найбільші природознавці хитають головами від незвичної погоди». Однак, на жаль, у пресі не зазначали, скільки саме градусів тепла фіксували сто років тому в Ужгороді.

Можливо, весняна погода в лютому 1925-го пробудила в молоді пристрась, **адже лише за місяць у пресі повідомляли про три прикрі випадки, пов'язані зі справами сердечними.** Про ревнивицю Бьожке Куртинець написали, що вона в під час сварки накинута з ножом на хлопця, котрий прийшов до неї однієї суботи. Дівчина поранила свого коханого в живіт, і хоч рана була не важка, її заарештувала поліція. Друга справа стосувалася 21-річного помічника електрика Лойоша Чертеса, котрий проживав на вул. Бачинського, 44. Юнак «у любовній скорботі» випив розчин із трьох коробок сірників і десяти грамів йоду. Його теж врятували лікарі, зробивши промивання шлунка. У третьому випадку спробу самогубства вчинила 23-річна Марія Мраз, котра працювала в купальні «Квасна вода» банщицею. Одного дня дівчина зачинилася в кабінці купальні й прийняла сублімовані драже отрути. Лікарі врятували і її теж, хоча стан дівчини був досить важкий.

Від сумного перейдемо до п'яного й розкажемо, **що в суботу, 7 лютого 1925-го, в Ужгороді відкрився державний винний підвал.** Такі підвали облаштовували у виноробних регіонах, щоб винороби могли залишити там за невелику плату вино на зберігання – таким чином вони могли не поспішати його продати за безцінь, а мали змогу спокійно знайти в межах країни або за кордоном вигідного покупця. Ужгородський державний підвал розташовувався в будинку Гілманна на вулиці Кожелузькій (Ворго), 2. Преса писала, що там представлені чисті вина у великих і малих

12 лютого в Ужгороді, на площі перед будівлею жупнату (нині – будівля Обласного художнього музею ім. Й. Бокшая), відбувалася виставка жеребців. Кілька місцевих фермерів пригнали своїх коней на виставку. А переміг угорсько-

англійський жеребець Принц, власник якого Іжак Юткович із Дравців уже вигравав приз на виставці 1924 року. Переможцем одразу зацікавилися військові, захотіли придбати Принца для війська, однак не домовилися, бо запропонували лише 13 000 крон, тоді як Юткович просив 15 000.

Лютий 1925 року був також дуже активний на бали. Пригадуєте, у попередній історії про січень 1925-го ми вже розповідали про традиції так званих «форшонгових» балів? Протягом січня й лютого такі костюмовані заходи тривали кожні вихідні. Лише в ресторани готелю «Корона» в лютому був такий розклад: 7 лютого – бал чиновників; 8 лютого – бал Католицького юнацького товариства з «битвою конфеті» та конкурсом краси; 14 лютого – бал Товариства чехословацьких легіонерів; 15 лютого – бал спортивного товариства «UMTE», 21 лютого – бал профспілок

ВТРАЧЕНИЙ УЖГОРОД: ПРО ЩО ПИСАЛИ МІСЬКІ ГАЗЕТИ 100 РОКІВ ТОМУ, В ЛЮТОМУ 1925 РОКУ

дина. Його звать Абрахам Овіч, за професією він чудотворець. До рабина завітав співробітник нашої газети. Серед величезних фоліантів дуже важко знайти чудо-рабина, настільки він маленький. Все його тіло – 75 сантиметрів. Рабин Овіч сердечно каже:

роботи «на прохання осіб, які за-
слугують на повагу».

Магазини продовольчих товарів і спецій мали працювати з 07:00 до 12:30, після обіду – з 14:00 до 20:00. Довше (до 21:00, а в період з 1 травня до 1 листопада – до 22:00) могли бути від-

лицького) всі магазини мали бути закриті (за винятком продовольчих магазинів, яким дозволялося в ці дні працювати після обіду).

Закінчимо ж добірку цікавинок із лютого 1925 року повідомленнями про міський баштовий годинник на римо-

католицькій церкві св. Георгія. Його називали міським, бо місто взяло на себе зобов'язання утримувати його в робочому стані, аби люди в публічному просторі орієнтувалися в часі (в ті роки кишеньковий або наручний годинник був іще дорогою річчю, яку міг собі дозволити далеко не кожен). Преса писала, що попри недавній ремонт, годинник на вежі церкви знову зупинився. «Столична влада (так писали, бо Ужгород був столицею Підкарпатської Русі – авт.) повинна відремонтувати цей годинник, адже він має велике суспільне значення. У бюджеті закладено дуже хорошу суму на обслуговування годинника, тож, будь ласка, негайно його відремонтуйте», – писали в місцевій газеті. З міської управи відповідали, що наразі місто не має коштів на черговий ремонт годинника, що дуже обурило городян. Коли

Готель «Берчені»

Будинку Гілманна та порожня ділянка на його місці – на аерофото 1920-х і 1930-х років

кількостях, тобто працював підвал і як винарня. Цікаво, що від будинку Гілманна нині в місті не лишилося й сліду. Його знесли ще в кінці 1920-х чи на початку 1930-х років і тривалий час ця ділянка в самому центрі міста була незабудована.

кравців і перукарів із конкурсом краси з трьома цінними призами (призи можна було заздалегідь оглянути у вітрині «Паризького універмагу»). Також 14 і 15 лютого Форшонг відзначали вихованці Будинку Гізелли.

Неабиякою цікавинкою лютого 1925 року в Ужгороді став приїзд до міста чудотворного рабина. Місцева преса писала: «У номері № 29 готелю «Берчені» живе дуже цікава лю-

У лютому 1925 року в пресі були опубліковані оновлені правила роботи магазинів в Ужгороді. Ці міські правила строго регламентували, що в будні дні крамниці (також адміністративні офіси торгових закладів і склади) мають працювати з 8:00 до 19:00, в неділю – з 8:00 до 10:00. Перукарні мали інший час роботи: в будні – з 7:00 до 12:00, а після обіду – з 14:00 до 18:00, але дозволялося продовжити час

дозволялося працювати без обідньої перерви.

Ці правила не поширювалися на магазини, де торгували м'ясом, на пекарів, на продавців хліба та тістечок, торгівлю молочними продуктами, живими квітами, газетами, а також на ресторани, кав'ярні, кондитерські та салони фотографів.

Щороку 28 жовтня, 1 травня, у перший день Різдва й Великодня (греко-католицького й римо-като-

недовзі стало відомо про те, що тогочасний очільник міста Ян Грбек наказав провести до свого помешкання телефонну лінію (що коштувало тоді доволі великої суми), преса знову згадала про годинник: мовляв, на його ремонт грошей немає, а на телефонну лінію до помешкання мера чомусь є. Однак у лютому 1925 року цю проблему так і не вирішили.

Тетяна ЛІТЕРАТИ

"Про Захід"

Вже з першого ж речення ми розчаруємо всіх тих, хто називає цю скульптурну композицію в Ужгороді «дівчиною з голубом», бо насправді називається вона не так. «Весна» – саме таку назву дав скульптурі її автор Михайло Михайлюк у 1989 році й саме так вона значиться в усіх каталогах його робіт. Сьогодні в мініпроекті «Історія одного пам’ятника» розкажемо вам про історію створення цієї скульптури.

Все почалося з того, що виробниче підприємство Художфонд отримало наприкінці 1980-х державне замовлення на виготовлення садово-паркової скульптури для благоустрою невеличкої площі біля будівель обласного управління статистики та колишньої обласної партійної школи. Художфонд передав замовлення скульптору Михайлу Михайлюку, котрий вийшов на місце, де мала стояти скульптура, і вирішив, що туди гарно впишеться фігура дівчини.

«Мені не ставили конкретних завдань, тож я міг у той простір запропонувати будь-яку фігуру, – розповідає Михайло Михайлюк. – Але мені захотілося туди поставити напівоголену дівчину, яка тягнеться до сонця, тримаючи в одній руці пташку. Нині її називають «дівчиною з голубом», хоча не знаю, хто це придумав і хто взагалі пам’ятає, що та пташка була голубом. Пташку вкрали з руки дівчини буквально через тиждень після встановлення скульптури. А називається ця композиція «Весна» – така виникла алегорія, бо весна в мене асоціюється з юністю, теплом, птахами. А в останні роки, коли фонтан улітку працює, то на скульптуру потрапляє вода, ніби дощик весняний. Одним словом, мені важко це описати, хоч

я і є поетом цієї пісні».

Михайло Михайлюк каже, що не варто шукати у «Весні» портретної схожості з реальною людиною. Бо він не робив скульптуру дівчини з живої, а тим паче оголеної моделі. І все ж кілька жінок долучалися до позування: хтось просто присів, аби скульптор бачив, чи може людина розвернути тулуб так сильно, як він це хотів зробити; а хтось позував довше. Серед таких моделей можна відзначити викладачку Ужгородської школи мистецтв Еліну Роман та художницю й дизайнерку Мар’яну Фантич.

Ви могли не чути імені Мар’яни Фантич, адже вона вже багато років живе за кордоном, але в останні роки вам точно потрапляли на очі вражаючі мистецькі об’єкти, створені проектом «Fantich & Young», – взуття, оздоблене штучними зубами, або одяг із волосся. «Зубате» взуття кілька років тому просто підірвало Інтернет – і тоді місцеві ЗМІ зарясніли заголовками, що, виявляється, виготовляє його колишня ужгородка, котра до того ж була моделлю для скульптури Михайла Михайлюка.

Як же познайомилися скульптор і художниця? У кінці 1980-х Мар’яна готувалася до вступу до Ужгородського художнього училища й приходила на підготовчі заняття до Михайла Михайлюка. Хоча було це багато років тому, скульптор досі добре пам’ятає Мар’яну та її подругу, котрі разом відвідували заняття в його майстерні в «Совиному гнізді». «Мар’яна була строгою дівчиною, дуже наполегливою, і вже тоді мала цікаве бачення, – згадує нині Ми-

ІСТОРІЯ ОДНОГО ПАМ’ЯТНИКА: «ВЕСНА» МИХАЙЛА МИХАЙЛЮКА

хайло Михайлюк. – У той час я працював у майстерні над кількома роботами: «Плавцями» і «Весною», тож час від часу просив Мар’яну трохи попозувати. І все ж не варто шукати зараз портретної подібності, адже скульптура не є реалістичною. Живій людині складно всидіти в такій позі, в якій я зобразив «Весну», але

мені було важливо, аби скульптура проглядалася з усіх сторін, бо якщо на неї можна дивитися лише спереду, то це вже рельєф, а не скульптура».

Мар’яна Фантич також пригадує ті часи, коли приходила на заняття до майстерні Михайла Михайлюка.

«Я досі пам’ятаю його майстерню: високі стелі, десятки скульптур різних розмірів і на різних стадіях завершення, макети, книги... Там було прохолодно, горіла грубка, а в повітрі відчувався запах вогню. І завжди був гарячий чай, – розповіла художниця. – Пригадую, як Михайло Михайлюк попросив мене позувати. Це була довга і непроста робота – сидіти годинами в одній позі було досить складно! Спочатку він робив начерки, потім створював меншу модель із глини, яка стала основою для збільшеної версії скульптури та фінального пам’ятника-фонтану. Це був складний і тривалий мистецький процес, але Михайло Михайлюк був майстром найвищого рівня. Спостерігаючи, як він працював, я багато чого навчилася. Саме він надихнув мене серйозно зайнятися мистецькою кар’єрою».

На фото – художники Мар’яна Фантич і Домінік Янг

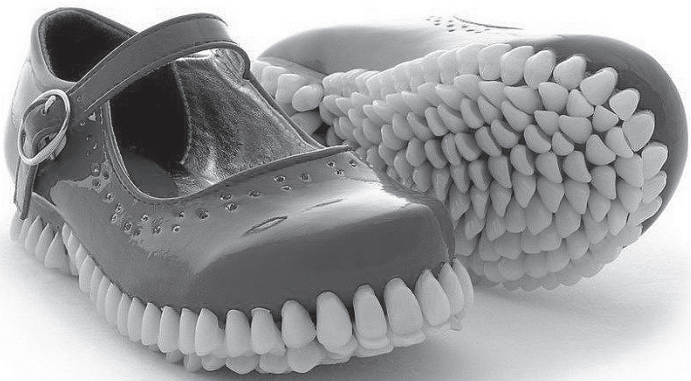
Процес створення «Весни» дійсно був складним і тривалим. Нині багато хто думає, що ця скульптура виготовлена з бронзи, але це не так. Для її створення Михайло Михайлюк використав технологію кованої міді, за якою, наскільки нам відомо, в Ужгороді не виготовили більше жодної публічної скульптури чи пам’ятника. Отже, сперш скульптор зігнув і зварив залізний каркас окремо тулуба й окремо ніг дівчини. Далі в усі отвори каркаса набивався міцний цементний розчин, формувався, засихав. Потім кожну частину майбутньої скульптури Михайло Михайлюк встановлював на спеціальний скульптурний станок, який можна крутити, і починав оббивати бетонну основу тонкими (0,8 см) листками міді. Аби мідь гарно гнулася по формі скульптури, її треба було перед використанням розігріти. Якщо ви добре придивитися до «Весни», то зможете побачити шви – місця, де листки міді були

зварені між собою.

Нині Михайло Михалюк згадує, як важезний бетонний тулуб «Весни» одного разу ледь не розчавив його. Під час накладання мідних листків скульптор надто сильно крутнув станок, тулуб дівчини похилився й почав падати просто на автора скульптури, але він зумів упіймати й притримати її, хоч і обдер собі все тіло.

Коли скульптура була повністю оббита міддю, її промили азотною кислотою та протерли пісочком – так вона набула однорідного коричневого кольору, стала гладенька і схожа на бронзу. Збирали фігуру дівчини вже на місці встановлення – там Михайло Михайлюк з’єднав методом зварювання дві частини її тіла. Варто додати, що цьому передував тривалий період затвердження ідеї скульптора, адже спершу вигляд «Весни» обговорювали в Художфонді, потім на рівні міста, а тоді скульптору потрібно було ще й поїхати до Києва, затвердивши там доцільність розміщення своєї роботи в публічному просторі.

Офіційного відкриття «Весна» не мала. Не пере-

Взуття з колекції «Апекс Predator», створене Мар’яною Фантич і Домініком Янгом

різали стрічок, не знімали біле покривало, не було преси чи телебачення – просто одного дня жителі міста побачили, що біля будівлі управління статистики з’явилася фігура дівчини з голубом у руці. Як ми вже зазначали, голуба вкрали дуже швидко. Мабуть, злодії думали, що зараз відірвуть добрячий шмат бронзи, але пташка виявилася так само бетонною, оббитою тонкими листками міді. До речі, відсутність голуба може неабияк шкодити фігурі дівчини, адже на її долоні тепер є дірка, в якій, скоріше за все, збирається вода, потрапляючи під мідь та окислюючи її.

«Я не бачила цю скульптуру багато років, – каже художниця Мар’яна Фантич, яка позувала для створення фігури «Весни». – Після навчання в Ужгороді, поїхала до Львова, а потім до Лондона. Тому щоразу, коли натрапляю на її фото або чую про неї, це викликає змішані почуття. Дивно бачити себе в бронзі, такою юною. Але водночас я завжди пам’ятаю, що хоч і була моделлю, ця робота є передусім баченням та інтерпретацією скульптора. Саме його талант зробив цей фонтан таким, що він і досі залишається впізнаваною частиною міста, викликає нові асоціації та обговорення».

Тетяна ЛІТЕРАТУРА
"Про Захід"

ГОРОСКОП

ОВЕН

Тиждень буде багатий на добрі поради від вашого оточення. Вислухавши їх усі, приймайте як дороговказ тільки справді цінні. Довести, що ви маєте рацію, вдасться не тільки колегам чи близьким, а й найупертішим опонентам.

ТЕЛЕЦЬ

Щоб на роботу не вплинули перепади настрою – від ейфорії до розпачу, свідомо налаштовуйте себе на позитив. Професійний успіх чекає на тих, хто проявить креативність.

БЛИЗНЯТА

Невдалий час для кардинального життєвого рішення – велика ймовірність неправильної оцінки сучасної ситуації та перспектив. Тепер краще відпочити, щоб відновити сили для активної роботи.

РАК

Творчий підхід відкриє перед вами нові можливості. Усе, що ви зробите наступного тижня, вже в найближчому майбутньому змінить життя на краще.

ЛЕВ

Підтримувати гарний настрій наступного тижня необхідно будь-яким, навіть штучним способом. Зважте свої сили – їх має вистачити на тривалу виснажливу роботу.

ДІВА

Розв'язання давньої проблеми – як професійного, так і особистого характеру – необхідно шукати в минулому. Тепер слід продумати, як діяти далі.

ТЕРЕЗИ

Можливе погане самопочуття, яке пов'язане не з фізичною, а з моральною втомою, тож саме її слід позбутися. Візьміться до реалізації важливої справи, яка давно існує у ваших планах і мріях.

СКОРПІОН

До результату, якого давно прагнете, залишилося зробити кілька кроків – тому потрібно задіяти друге дихання і довести справу до кінця, не відкладаючи нічого на потім.

СТРЕЛЕЦЬ

Чітко визначтеся з метою, якої хочете досягти, щоб даремно не витрачати сили і час. На "манну небесну" не розраховуйте: бажаний результат дасться нелегкою працею – зате він перевершить усі очікування.

КОЗОРІГ

Відчувши, що ваш оптимізм вичерпується, зробіть собі кілька невеликих, але обов'язково приємних придбань – вони не тільки піднімуть настрій, а й виявляться вельми доречними.

ВОДОЛІЙ

Не відставайте перед перешкодами на шляху до заповітної мети – вони можуть виявитися зовсім не такими страшними, як здається на перший погляд. Дійте рішуче і не озирайтеся назад.

РИБИ

У справах будьте уважними: незначна помилка може спричинити великі матеріальні, і не тільки, втрати. Продумайте все в уяві, крок за кроком – лише тоді можна здійснювати бажане.

АНЕКДОТИ

Цього тижня на численні прохання чоловіків міста у продаж надійшли: шампунь "Простий", крем "Звичайний", помада "Біс його знає, яка" і парфуми "Та будь-які".

• • •

Хворий у лікарні звертається до медсестри:

– Які ж гідкі ці ліки, просто жах!..

– Це не ліки, це обід...

• • •

Для жінки не існує такої проблеми, яку не можна було б створити.

• • •

– А чому ти більше не носиш свій пояс для схуднення?

– Не налазить.

• • •

– Ти захворів! Коли підеш до лікаря?

– Потім...

– Лікар "Потім..." називається патологоанатом.

• • •

Жінка заповнює анкету, чергова графа: "Якими фізичними вправами ви займаєтеся?"

"Ніякими," – пише жінка.

Наступне питання: "Як часто?"

Жінка без жодних роздумів пише: "Щодня".

• • •

До магазину "Ой, все!.." завезли вміння вести конструктивну суперечку.

• • •

Учені встановили, що жінки, які запитують чоловіка: "Ти де?", насправді цікавлять не його місце знаходження, а скільки вона ще має часу.

• • •

Іноді я почувався абсолютно непотрібним, але потім згадую, що дишаю, і при цьому виробляю вуглекислий газ для рослин.

• • •

Досвідчена дружина думає про три зарплати чоловіка наперед.

ДОМАШНІ ЗАСОБИ ПРОТИ ВИСОКОГО КРОВ'ЯНОГО ТИСКУ

юйте 5-10 хв. Пийте цей чай один-два рази на день.

Хвоц – це трава з відомими сечогінними властивостями. Вона допомагає виводити зайву рідину з організму, це сприяє зниженню навантаження на серце та, як наслідок, зниженню тиску. Однак цей чай не слід пити більше як тиждень, оскільки він може виводити важливі мінерали з організму. Для приготування чаю залийте 2-3 ст. л сухого хвоща 500 мл окропу і настоюйте 5-10 хв.

Корінь валеріани має потужні за-

води змішайте 2 ст. л вівса з 1 л води та випивайте чашку цієї води натщесерце.

Чай з куркуми допомагає знижувати кров'яний тиск і сприяє розширенню судин. Для приготування чаю додайте 1 ч. л порошку куркуми у 150 мл кип'яченої води та залиште на 10-15 хв.

Гранатовий сік містить антиоксиданти, які допомагають розширювати судини та покращують кровообіг. Для приготування соку з граната, розріжте його, витягніть насіння та змішайте з водою у блендері. Пийте цей сік без підсолоджування.

Імбир є потужним антиоксидантом, який має протизапальні властивості та здатен знижувати кров'яний тиск. Для приготування чаю натріть 1 см кореня імбиру на тертці, залийте його окропом та настоюйте 5-10 хв.

Кориця та мед – це комбінація, яка допомагає знижувати рівень холестерину, покращує кровообіг і знижує кров'яний тиск.

Для приготування цілющого напою змішайте 1 ч. л меду з 1\2 ч. л кориці у склянці теплої води.

Буряк – це корисний овоч, який містить натуральні нітрати, які допомагають розширювати кровоносні судини та знижувати тиск. Для приготування соку використовуйте свіжий буряк, наріжте його на маленькішматочки та вичавіть сік.

Листя м'яти мають допомагають знизити стрес і заспокоїти нервову систему, а це позитивно впливає на рівень тиску. Для приготування чаю заваріть 1 ст. л сушеного листя м'яти в 500 мл окропу.

Залишайтеся здоровими та не забувайте про важливість профілактики!

спокійливі властивості, це особливо важливо для людей, які страждають від стресу та тривожності. Оскільки стрес може бути одним із чинників підвищеного тиску, чай з валеріани стане відмінним доповненням до лікування. Просто заваріть 5 г кореня валеріани у чашці окропу та пийте до 3 разів на день.

Селера містить речовини, які допомагають знижувати тиск і розширює судини. Для приготування соку змішайте 3 стебла селери з 3 апельсинами. Цей сік не лише смачний, але й дуже корисний для серця.

Овес містить сполуки з антиоксидантними властивостями, які знижують окислювальний стрес і покращують кровообіг. Для приготування вівсяної

• Газета "Ужгород" • Засновник: ТОВ "Редакція газети "Ужгород" •
• Видавець: ТОВ "Редакція газети "Ужгород" • Головний редактор Олексій МЕГЕЛА •

АДРЕСА: пл. Жупанатська, 3 (у дворі Художнього музею) ДЛЯ ЛИСТІВ: 88000, УЖГОРОД, пл. Жупанатська, 3.
ТЕЛ./ФАКС: 61-63-43, 050 549 7314. E-MAIL: gazeta.uzhgorod@gmail.com

Свідоцтво про реєстрацію: №721/313Р серія 3Т від 30.01.2019. Р/р UA56 305299 00000 26005023600678

у Приватбанку м. Ужгорода, МФО 305299, код ЄДРПОУ 25439910. Ідентифікатор медіа: R30-01427

Номер видрукувано: "А-Прінт", м. Тернопіль, тел. (0352) 52-27-37. www.a-print.com.ua.

Тираж 1050 екз. Замовлення № 461.

• Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших відомостей несуть автори публікацій, а рекламної інформації та оголошень – рекламодавці. • Редакція може не поділяти поглядів авторів. • Редакція залишає за собою право редагувати матеріали. • Гонорар виплачується тільки за замовленими матеріалами. • Передплатний індекс газети "Ужгород" – 41807.